

985

P A T R I S T I C I.

986

divisa, et ex Evangelii Patrum-
que *Isidori, Ambrosii, Augusti-
ni, Coelestini* Papae, *Iohannis
Chrys. Gregorii et Cypriani* Dictis
conflata, cujus Art. I. inscribi-
tur: *De Baptismi Precepto in
Euangelio*; ultimus vero, post-
quam de singulis Baptismi Ritibus
actum fuisset, *De Pedum Nudi-
tate*. Accedit alia ejusdem argu-
menti brevis Descriptio insigni-
ta: *Item Ratio De Sacro Bab-
tismatae*, et Examen, quod hunc
titulum praefert: *Incipiunt Que-
stiones De Rudimentis Caticumi-
norum Uel Eorum Qui Ad Gra-
tiam Baptismi Diuina Inspirante
Clementia Uocandi sunt*. Initium:
Interrogatio. *Primum quero a te
quare caticuminus uocetur et qua
lingua dicatur*. Responsio. *greca.*
Int. *Latine quid interpretatur.*
Resp. *Audiens uel auditor.* &c.
Definit in Vocis *Alleluia* inter-
pretatione, videlicet, *Alle Pa-
ter Lu Filius Ja Spiritus sanctus.*
Quid ad haec Hebraeus?

III. fol. 45. *Epistolae* (sic) *For-
matarum*. Incipiunt *Formata Epi-
stolarum*. Initium: *Greca elementa
litterarum numeros etiam exprime-
re* &c. *Attici CPolitani* verba sunt,
ut dictum ad Cod. DCCCXXVIII.
N. 23. et 24. Addita vero hic
sunt Exemplum tria ejusmodi *For-
matarum*, quorum primo *Monach-*
us, altero *Presbyter*, tertio
in Ordinibus minoribus constitu-
tus commendatur. Primum *Ioh-*
annis Arelatensis Archiep. ad
Nebridium quendam Archiep.
nomen praefert, addito Anno
DCXIII. qui nisi in mendo cu-

bat, anteriorem fuisse oportet
Iohannem aliquem *Arelatensem* il-
lo, qui T. I. *Galliae Chrift. col.*
542. ad an. DCLVIII. *Primus*
statuitur.

CCLXXIV.

VII F. 13

Codex membraneus lat. Sec. ^{Theol.} 434 = (Tab. :) 806
partim X. partim XII. partim
XIII. Folior. 195. 4. fat nitide
scriptus, rubricis distinctus et
olim *κτμμ* *Fratrum Monasterii
Hegenensis* (Hayne) *Canonicor.*
regular. ordinis augustini Worm.
dyoc. prope Castrum Altelyningen
plura bonae Notae continet, quae
exponimus: I. *Praevia rudi Chri-*
sti inter IV. *Evangelistarum* Sym-
bola sedentis pictura lineari In-
cipit *Liber Officiorum Sancti Isi-*
dori Episcopi Spaniensis. Praefa-
tio: *Domino meo et dei seruo ful-*
gentio episcopo. isidorus episcopus.
Quaeris a me originem officiorum
&c. Nihil diversum ab Editione
Jac. Du Breul Paris. 1601. p.
580. praeter scriptis uetustissimis
auctorum pro uetustissimorum au-
thorum. Praefationem excipit
Elenchus Capitem, ut in Edit.
nisi quod c. 13. de *Alleluja* in-
scribatur de *Laudibus*, et c. 43.
de *vario Usu Ecclesiarum* prave
de *uario usu escharum*. Textus por-
ro ipse saepe non inepte ab Edit.
discrepat, ut adeo conferri to-
tus mereretur. En specimina! C.
I. edit. *quia per uniuersum mun-*
dum est instituta: vel Catholica,
quia uniuersalis in ea doctrina est
ad institutionem hominum de visi-
bilibus rebus coelestium ac terre-
strium.

strium. Codex: quia per uniuersum mundum est constituta. uel quod catholica hoc est generalis in ea doctrina est ad instructionem hominum de uisibilibus rebus caelestium. τω uisibilibus manu coeua rite impositum erat in (inuisibilibus) quod Sciolus quidam prava Exemplaria secutus erasit; ego uero rescribendum puto. Quid enim Ecclesia doceret de Visibilibus, maxime Terrestrium? Itaque et istud in Cod. nostro recte omissum est. C. 3. edit. et utrorumque sexuum distinctis classibus se ac sororem praecinere deo in choris carmen triumphale perdocuit. Codex: Cum utrorumque — se ac sorore praeuente canere domino — perdocuit. Idem edit. Corona enim proprie multitudo canentium est. Codex: Chorus enim &c. quam lectionem ipsa Editio confirmant; sequitur enim: quique, quod utique ad nomen masculini generis adpellat. C. 4. edita: Quando — Israeliticus populus — ad desertum gratulabundus egressus est. Codex: Quando (Moyfes) — cum populis — egressus est. Haec lectio rursus stabilitur ab ipsis Editis; sequitur enim: dicens: Can-

temus Domino &c. Moyfes nempe Cantici Autor dicens. Atque haec ad Codicis pretium demonstrandum dicta sufficiant. Liber II. itidem Caput Elenchum prae se fert, sed non agnoscit ultima illa duo Capita de Suffragiis Ecclesiae, quae habentur in Edit. Paris. 1570. Colon. 1617. et nostra cit. Absunt uero a Lips. 1534. Colon. 1568. et Rom. 1591. et merito, si quid video; nullum enim cum praecedentibus nexum habent. Eorum loco Codex noster, uti Editio Rom. cit. breuem habet Epilogum, qui tamen e plurium Exemplorum collatione sanandus est.

II. fol. 51. sequitur manu, ut deinceps, Sec. XII. Catechesis brevis Liturgica de Ministris Ecclesiae, de Missa et Sacramentis absque Autoris nomine, hoc initio: Interrogatio. Ostiarius unde dicitur? Resp. Ab eo quod ipsi primo concedatur ecclesiae ianuam uel aperire uel claudere &c. Ultima Interrogatio: Quare circa finem missarum osculo pacis sibi coniunguntur fideles? Sub finem haec leguntur: De VII. Gradibus.

Hi sunt septem gradus quibus Christus completur.

Leitor fuit quando aperuit librum isaie.

Exorcista quando eiecit VII demonia de maria magdal.

Sobdiacomus quando fecit de aqua uinum.

Diaconus quando lauit pedes discipulorum.

Sacerdos quando accepit panem et benedixit.

Hostiarius quando percuciebat ostia inferni.

Episcopus quando eleuauit manus et benedixit apostolis.

Similia legas in *Stephani Eduensis Ep. Tract. de Sacramento Altaris. T. XX. Biblioth. PP. Lugd. p. 1872.*

III. fol. 55. Farrago Carminum ἀδεσποτων, quorum praecipua duo *Columbani Abb. Scriptoris Sec. VII. scilicet Epistolion ad Hunaldum*, quod incipit:

Casibus innumeris decurrunt tempora uite &c.

Et alterum ad Sethum:

Suscipe Sethe libens et perlege mente serena &c.

Pro Sethe, ut habent *Edita Biblioth. PP. Lugd. T. XII. p. 33. in Cod. nostro legitur queso*, Carmenque ipsum bis aliis interpolatum, neque integrum est, lectio tamen sanior, quam in ipsa *Edit. cit. ubi statim in priore Epist. comprehendere et superne pro comprehendere et sperne* luculenta σφαλματα sunt. *Correktor Sirmondus Opp. T. II. p. 908. Enumerabo jam et reliqua Breviora:*

De Fraude et Periurio. Disticha 4. Jesu christe uide dolus et fraus regnat ubique &c.

Sine Titulo sed de Miseria humana Hexametri. *Intulit esyas missus clamare propheta. Cuncta caro fenum &c.*

De S. Maria. Hexam. Te rosa porta rubus sol uirgula mirra fauus thus &c.

De Fortuna. Hexam. Allicit exultat minitendo mouet pede calcit &c.

Sine Titulo Monitum. Hexam. *Gaudia spem linque non sit timor aut dolor in te &c.*

Aliud. Hexam. *Sicut quadratum stat quomocunque locatum &c.*

Aliud. Hexam. *Per somnum latus (Adami Eva) egreditur mundo paritura &c.*

De Symonia. Hexam. Creuit in ecclesia monstrum monitore — Symonidum secta canonum uirtute resecta &c.

Sine Titulo in Feminas. Distich. *Plurima cum soleant animos euertere sacros &c.* Extat inter *Hildeberti Cenoman. Carmina miscell. Edit. Paris. 1708. p. 1353. f.* atque, ut ibi extat, e *Cod. nostro* emendari potest. Ita Dist. 2. *pro fomenta fomesque lege facesque. Dist. 4. intimus hostis in Cod. ultima clades. Dist. 8. Consumensque viros lege omnia consumens.* Alius nobis praeterea Distichorum ordo et Hexameter solitarius: *Samson cur rueret, toto nil tucius (notius) orbe.* Atque ex hoc et alio bino sequenti carmine arguo, plura *Codicis nostri ad Hildebertum* pertinere, quae in suis Exemplis editor *Beaugendraeus* non reperit.

Super Crucem. Hexam. Mors superat mortem. fortis premit in cruce fortem &c.

Aliud.

Aliud. Hexam. *Ysaac ligna
ferens. aries in uepribus berens
&c.*

Aliud. Hexam. *Ne que con-
fundas. ne quid sine pondere fun-
das &c.*

Aliud ex *Hildebertinis col. 1232.*

*Preco. puella. deus. grex. pastor. stella. Sabeus.
Fert. parit. irrorat. stupet. audit. ducit. adorat.*

Aliud. Hexam. *Maestas mira
trutinans mea summa uel ima &c.*

Aliud de Evangelistis. He-
xam. *Ecce quadriga fidem qua-
drum dispergit in orbem &c.*

Aliud de Vita Christi. He-
xam. sed perturbatum, cuius pri-
mum versum puto: *Verbum quo
pregnat, cognatam leta salutat
&c.*

Aliud de Cruce. Hexam. *Nec
Deus est nec homo presens quam
cernis imago. Sed deus est et ho-
mo presens quem signat imago. In-
ter Hildebertina p. 1351. Sed
v. 2. ibi: quem sacra figurat
imago.*

Aliud geminum sacrae Aedi,
ut videtur, inscriptum, prius He-
xam. *Qui uelit intrare, scelerum*

*ueniamque rogare &c. Alterum
Distich. Quisquis in hanc sacram
supplex accesseris aulam &c.*

Aliud Morale. Hexam. *Altus
ad ima redit. Non altis demon obe-
dit &c.*

De Mortalitate. Hexam. *Om-
ne genus gentis velud unde more
fluentis &c.*

Inscriptio, ut videtur, Coe-
meterii. Hexam. *Vos nunc egres-
si presentes siue regressi &c.*

Inscriptio Chori. Hexam. *Or-
do typusque chori docet ut mens
consonet ori &c.*

De Oratione. Hexam. *Pri-
mum discatis &c. Corruptum est
Distichon.*

Pentastichon structurae singula-
ris, quod adscribo:

<i>Virginitas flos</i>	} est {	<i>et uirginis aurea dos</i>	} est.
<i>Concubitus fex</i>		<i>merces sua pessima nex</i>	
<i>Livor edax crux</i>		<i>et ad impia tartara dux</i>	
<i>Vera fides nix</i>		<i>fraus et deceptio pix</i>	
<i>Ebrietas fax</i>		<i>nimphę potatio pax</i>	

Multa deinceps sequuntur Disti-
cha, Tristicha &c. sacri aut mo-
ralis argumenti, atque inter haec
non pauca ex *Horatio* depromta,

*Virgo Maria dei stella (et?) clarissima mundi
Pollet in hoc templo cum presule corbiniano.*

item Aenigmata, quae singula
edifferere operae pretium non vi-
detur. Excerptam tamen aliqua.

993

P A T R I S T I C I

994

Item: *Hoc tumulo pausat quem multum patria laudat
Fritelo cui requiem quisque precetur amen.*

Tria item manu aliquantum recentiore adjecta:

*Me gotfrid sancte presul dedit ecce marie
Munere pro tali teneas pia gaudia celi
Quo residet regum rex omni laude per eum
Imprimat omnipotens hoc celi nomen in arce.*

In Flauello Versus.

Ardorem solis placida compesco sub umbra &c.

In velo super feretrum.

Hoc subter iaceant defuncta cadauera fratrum &c.

IV. fol. 60. manu Sec. XIII. *Ivonis* Ep. Carnotensis, qui a. 1115. fatis cessit, *Epistolae* CC. quarum praeceunt *Summaria*. Editae sunt omnes, proceduntque ordine, quo impressae leguntur, nisi, quod ibi recentius aut separatim inventis interpolentur. Chorum ducit *Urbani* II. *Epistola* ad Clerum et Populum *Carnotensem*, quae incipit: *Nos quidem tam pro beate Marie semper virginis deuotione &c.* Claudit *Epistola Ivonis* ad *Turgedum Abrincensium* Ep. hoc initio: *Quoniam cum patitur unum membrum &c.* atque haec in edit. *Parif.* 1647. p. 115. est numero CCLXX. Ad calcem adtexta est *Epistola Iohannis* VIII. Papae ad *Anselmum* *limoginae* (*Lemovicensis*) ecclesiae Ep. de Patre, qui prolem suam moribundam baptizauerat, quae incipit: *Ad limina apostolorum beati petri et pauli*
Denis Codd. mss. theol. Bibl. Palat.

principum &c. et habetur inter *Iohannis Epistolas* T. XI. Collect. Concill. Labb. edit. *Venet. col.* 119. numero CLXXXVIII. Sequitur *Epistolam* hanc continuo *Formula* quaedam *Accusationis*, quam adscribo: *Sanctissime pater ecclesiae salus infirmarum medicus animarum dignare peccatori penitentiam de criminibus agenti solitam pietatis gratiam adhibere. En ego omnium sceleratissimus duas eheu sorores incestavi. ideoque intelligens quantum creatorem offenderim animarum compunctus penitentia ad te domine confugi. ut debitum pondus meae penitentiae per manum tue pietatis alleuietur.* *Epistolarum Ivonis* lectio proba est.

V. fol. 148. Praeunte M. T. *Ciceronis Somnio Scipionis* sequitur *Aurel. Macrobii Ambr. Theod.* qui ineunte Sec. V. scripsit, in *Illud Commentarius*, ab antiqua manu praenotatus: *Edicio*

R r r

cio

cio super platonem, inde fortassis, quod *Macrobius* primis illico verbis *Platonem* memoret. Lectio cum hujus, tum *Ciceronis* satis sincera est. Utrique Notulas tam inter lineas, quam ad marginem adspersit coeva manus; multo tamen copiosius *Macrobio*. Incipit hic: *Inter platonis et ciceronis libros, quos de republica uterque constituit &c.* Atque malim hoc pro: *utrumque constituisse constat*, quod habent Edit. *Gronovianae Lugd. Bat. 1670. et Lond. 1694.* Similiter paullo post, ubi Edita: *Sed quod vel illi commento tui — opus fuerit &c.* praefenda Nostri lectio: *Sed quid &c.* Ceterum caute discriminandae sunt Notulae adventitiae ab iis, quae plurimum *Codd.* fide ad ipsum Textum pertinere queunt. Ita mox sub principium *τῷ αὐτῷ* quodam vite reddito superscriptum est: *seu here* scilicet *Ere*, quem Autor eod. Cap. *Platonicum* vocat. Mox iis verbis: *a tulliano Scipione ingesta* superjacet *per quietem*, quod utique *Codices mss.* et Edita recipiunt. Hinc liquida fit etiam labes illa, quae per ignorantes Librarios saepius in *Codices* fluxit, dum Notas textui adjectas ipsi temere infererent, ut hic statim ab ingressu accidit; legitur enim: *operis similitudinem servavit intentio uel imitatio* v. *culis intentio uel* manifeste in lineam Textus delapsis. Abrumpitur Opus in his L. II. C. 16. verbis: *non posse animam se movere, ne eadem et moveatur —*

Ad compingendum Codicem primum adsumtum est folium, in quo scriptae sunt Literae dimissionis F. *Nicolai Spatz de Rottenburg* e familia Canonorum Reg. Coenobii *Hegenensis* Dioec. *Wormat.* Priore *Henrico*, Anno 1455. in die *Cathedrae S. Petri*, altera dein lacinia complexa *Virgilii Eclogam X.* a v. *Maenalis et gelidi &c.* usque ad v. *Pierides vos haec facietis &c.* tertia denique repraesentans finem *Scenae* ult. *Hecyrae Terentianae* a verbis: *atque ingenium obtines, ut unus hominum homo &c.*

CCLXXV. VI 7. 11.

Codex membraneus lat. Sec. 8¹⁷. IX. Folior. 190. 8. formae paene quadrae, nitidissime exaratus, titulis uncialibus miniatis, integerrimus et optimae notae inscribitur: *In Nomine Domini Incipit Liber. Prognosticorum. Futuri Saeculi. Dalio (Idalio). Barchinonensis. Sedis Episcopo. Julianus Toletanae Sedis Episcopus.* Cum Cod. CCCXLV. aliud Sec. XII. Exemplar recenseamus, dabimus hujus quoque exactam descriptionem. Itaque p. 2. incipit Prologus: *Diem illum clara redemptoris omnium exceptione conspicuum &c.* Fol. 9. p. 2. Oratio sequitur: *Desertum idumeae. caecus et morbidus possessor &c.* Fol. 12. Incipiunt *Capitula Libri Primi De Origine Mortis Humanae.* Quae sunt numero XXII. Fol. 15. Incipit *Liber. I. De Origine Mortis*